

Το αρχείο Σπύρου Κυπριανού ως αρχείο ΕΟΚΑ: η δράση του Βρετανού εργατικού βουλευτή Francis Noel Baker και ο αγώνας των Κυπρίων

Ο Francis Noel-Baker διαδραμάτισε κάποιο ρόλο στο Κυπριακό ζήτημα κατά τη δεκαετία του 1950, τόσο εντός της Βουλής των Κοινοτήτων όσο και μέσω άτυπων διπλωματικών επαφών αφού ως βουλευτής του Εργατικού Κόμματος και φιλέλληνας, εξέφρασε έντονα τις απόψεις του υπέρ της αυτοδιάθεσης των Κυπρίων.

Η εισήγηση εξετάζει την πολιτική και ηθική υποστήριξη που προσέφερε ο Βρετανός εργατικός βουλευτής Francis Noel-Baker στον αγώνα της ΕΟΚΑ για αυτοδιάθεση, μέσα από το πρίσμα των τεκμηρίων που διασώζονται στο Αρχείο Σπύρου Κυπριανού, το οποίο φιλοξενείται σήμερα στο Κέντρο Μελετών Τάσος Παπαδόπουλος.

Το αρχείο Σπύρου Κυπριανού αναδεικνύει παρόμοιες και άλλες δράσεις και είναι σημαντικό μέσω αυτής της ανακοίνωσης και της παρουσίασης συγκεκριμένων εγγράφων του αρχείου Σπύρου Κυπριανού στο να αναδειχθεί τόσο ο σημαντικός ρόλος του αρχείου, ως αρχείο του αγώνα της ΕΟΚΑ αλλά και η όποια δράση και σχέση του Noel-Baker με τον κυπριακό αγώνα για αυτοδιάθεση. Κεντρικό ρόλο στην ανάπτυξη της σχέσης του Noel-Baker με τον αγώνα των Κυπρίων είχε ο ίδιος ο Σπύρος Κυπριανού, ο οποίος, από τη θέση του ως εκπροσώπου της κυπριακής υπόθεσης στο εξωτερικό ανέπτυξε συστηματικά επαφές με στελέχη του Εργατικού Κόμματος.

Μέσα από προσωπικές συναντήσεις, αλληλογραφία και δημόσιες παρεμβάσεις, επεδίωξε να δημιουργήσει ένα δίκτυο υποστήριξης για την Κύπρο στους κόλπους της βρετανικής αντιπολίτευσης.

Η πρωτοτυπία της εισήγησης έγκειται στην ανάγνωση του Αρχείου Κυπριανού όχι απλώς ως πηγής για την κυπριακή εσωτερική πολιτική, αλλά ως πολύτιμου αρχείου διεθνούς δράσης και συνηγορίας υπέρ του αγώνα των Κυπρίων για αυτοδιάθεση.

Η περίπτωση Noel-Baker φωτίζει το πώς δυνάμεις εντός του βρετανικού κατεστημένου αμφισβήτησαν ή και υπονόμευσαν, έστω και περιθωριακά, την αποικιακή πολιτική του Foreign Office.